

tres llibres de teatre

100
La Vanguardia
JUEVES, 30 DE AGOSTO 1973

«TEATRE CATALÀ DE POSTGUERRA» de Jordi Arbonès

Jordi Arbonès ha escrit un estudi sobre el teatre català de postguerra, estudi que cierra en 1966. Dice que el teatre es segurament en Catalunya el arte que renace de sus cenizas con más lentitud. Jordi Arbonès analiza lo que a través de esta época de postguerra se ha hecho o mejor dicho, intentando, en el orden del teatro profesional, del experimental y del independiente; constata el esfuerzo realizado por grupos de teatro independiente en las comarcas —Sant Cugat del Vallès, Hospitalet del Llobregat, Reus, Manresa, Vich— y expone luego lo que a su juicio han representado en este orden de actividad autores del teatro como Joan Oliver, Joan Brossa, Manuel de Pedrolo, Maria Aurèlia Capmany, Salvador Espriu, Ricard Salvat, Baltasar Porcel, José M. Benet Jornet, Joan Soler Antich, Josep Muñoz Pujol, Alexandre Ballester... Los resultados no permiten ser optimistas, pero no por ello hay que silenciarlo, y tampoco quiere decir —termina— que «ens haquem d'estar amb els braços plegats» mientras haya unos hombres jóvenes que en todas las tierras catalanas se entregan desinteresada y abnegadamente al

hecho teatral y a la creación dramática en lengua catalana. El libro aparece en la serie de Llibres de Butxaca de Edicions Pòrtic.

TEATRE CATALÀ DE POSTGUERRA de Jordi Arbonès, Editorial Pòrtic, Barcelona 1973.

Després de salvar un atzucac administratiu que l'ha retingut parat durant més d'un any, ha pogut veure la llum el present estudi que l'autor data entre el febrer de 1966 i el novembre de 1970. Jordi Arbonès és un investigador del nostre teatre que des de fa molts anys resideix a l'Argentina; des d'allà, a l'altra banda de l'Atlàntic, Jordi Arbonès ha mantingut sempre una mirada atenta sobre el nostre teatre, recollint documentació, auscultant cada una de les novetats que

Manuel de Pedrolo, Maria-Aurèlia Capmany, Salvador Espriu, Ricard Salvat, Baltasar Porcel, Josep M. Benet i Jornet, Joan Soler i Antich, Josep M. Muñoz Pujol i Alexandre Ballester. No tots aquests autors han assolit la mateixa importància; fins i tot alguns han dedicat al teatre una atenció esporàdica. D'altres que podrien figurar a la relació amb els mateixos mèrits, o l'aparició dels quals és posterior, no han pogut ésser llegits per Jordi Arbonès; cita els noms de Joan Colomines, Jordi Teixidor, Jaume Melendres i Guillem d'Efak, i afegeix: «Lamentem no poder donar testimoni de l'opus d'aquests

Jordi Arbonès.

Enric Moreu-Rey.

li arribaven des de la pàtria. (I això per a no referir-nos a la seva activitat de traductor i director de teatre català a l'Argentina, faceta, aquesta, que algun dia caldrà estudiar.)

La situació geogràfica de Jordi Arbonès, si és cert que no li permet de furgar en tots els entrellats i les petites triflagues de la nostra escena, li permet, en canvi, d'abastar el teatre català des d'una visió panoràmica, àmplia i objectiva, la qual cosa no exclou, per la seva banda, una bona dosi d'apassionament. Jordi Arbonès fa, de la matèria que es proposa d'estudiar, una classificació clara i racional. En la primera part del seu llibre considera els principals moviments que tipifiquen l'etapa: teatre professional, teatre experimental i teatre independent, i dedica en aquest últim apartat una atenció especial als grups de teatre independent a les comarques.

Un cop establerts els moviments teatrals que configuren la pràctica escènica durant el període, Jordi Arbonès passa a examinar les obres dels autors més representatius. No es tracta tant d'establir tendències o d'indagar les relacions entre els autors, com de facilitar-ne una lectura ordenada; lectura que Arbonès ha efectuat, tot anotant l'argument de les obres, i que ara transferenceix a les pàgines del seu llibre. Els dramaturgs presos en consideració són Joan Oliver, Joan Brossa,

autors i suposem que la llista podria fer-se més extensa per tal com imaginem que, dia rera dia, silenciosament, anònimament, noves veus mudes encara es van sumant en aquesta legió de croats de la dramaturgia catalana».

Teatre català de la postguerra és un instrument molt útil per a qui vulgui obtenir una síntesi justa i intel·ligentment orientada del que ha estat el teatre català de 1939 a 1969. Trenta anys d'existència precària durant els quals la nostra dramaturgia ha lluitat per sobreviure, per donar un testimoniatge del nostre temps, i ho ha aconseguit. — XAVIER FABREGAS.

METRO GLÒRIES. LA VETLLA DE MURET, DOS TEMPS I ELS CAPS d'Enric Moreu-Rey, Editorial Millà, «Catalunya teatral», 126, Barcelona 1972.

Hom associa al terme «teatre de l'absurd» el nom de Manuel de Pedrolo que en aquest sentit ha estat citat per Martin Esslin i el de Joan Brossa pel seu teatre, en general, força mal conegut. No volem negar a aquests dos autors el dret a pertànyer al grup, prou esquitat, dels de «l'absurd», però si precisem el terme que, tanmateix, presenta força ambigüitat, ens trobem amb més autors i amb més manifestacions per encabir-hi. En general, l'emmarcament en l'existencialisme, la